

libra

กับอนาคตการเป็นสกุลเงินดิจิทัลระดับโลก ?

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2562 Facebook ได้ประกาศสร้างสกุลเงินดิจิทัลใหม่ที่มีชื่อว่า “ลิบรา (Libra)” โดยตั้งเป้าจะเป็นสกุลเงินที่ใช้ร่วมกันทั่วโลก (Global Currency) และคาดว่าจะเริ่มใช้จริงในปี 2563 เพียงชั่วข้ามคืน Libra กลายเป็นข่าวฮือฮาในวงการการเงินโลก ด้วยปัจจุบันมีผู้ใช้งาน Facebook ทั่วโลกมากกว่า 2 พันล้านบัญชี และในประเทศไทย มีผู้ใช้งาน Facebook กว่า 51 ล้านบัญชี ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 8 ของโลก การเกิดขึ้นของ Libra อาจมีนัยเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์การเงินของโลก ทำให้สถาบันการเงิน หน่วยงานกำกับดูแล และธนาคารกลางทุกประเทศต้องเตรียมรับมือและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น สำหรับหลายคนที่ยังสงสัยว่า Libra คืออะไร แตกต่างจากเงินดิจิทัลสกุลอื่น ๆ อย่างไร The Knowledge ฉบับนี้จะมาอธิบายให้ฟัง

ความเป็น “เงิน” ของ Libra

Libra เป็นคริปโตเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) เช่นเดียวกับ บิตคอยน์ (Bitcoin) และอีเธอร์เรียม (Ethereum) ซึ่งอาศัยเทคโนโลยี Distributed Ledger Technology (DLT) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า บล็อกเชน (Blockchain) แต่จุดที่ทำให้ Libra โดดเด่นและแตกต่างจากคริปโตเคอร์เรนซีอื่น คือ การถูกออกแบบให้มีมูลค่าไม่ผันผวน ซึ่งต่างจากคริปโตเคอร์เรนซีอื่นที่มีมูลค่าผันผวนสูงและมักถูกใช้เก็งกำไรในกลุ่มนักลงทุน Libra ใช้หลักการเกี่ยวกับการบริหารสกุลเงินของประเทศต่าง ๆ ที่มีทุนสำรองหนุนหลังการออกใช้ กล่าวคือ ทุกเหรียญ Libra ที่ออกใช้จะมีสินทรัพย์หนุนหลังเต็มมูลค่า และสินทรัพย์เหล่านี้จะถูกกระจายการลงทุนตามสัดส่วนตะกร้าเงินสกุลหลัก (Basket of Currency) ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องและความผันผวนต่ำ ได้แก่ ตราสารหนี้รัฐบาลระยะสั้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีประกาศรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องนี้

การกำกับดูแลโดย Libra Association

ถึงแม้ Facebook จะมีบทบาทหลักในการสร้าง Libra ในช่วงเริ่มแรก แต่ Libra จะถูกบริหารและกำกับดูแลโดยหน่วยงานอิสระที่มีชื่อว่า Libra Association ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทำหน้าที่บริหารทุนสำรองที่ใช้หนุนหลัง Libra Association ประกอบด้วยสมาชิกผู้ก่อตั้ง (Founding Member) 28 องค์การพันธมิตร จากหลากหลายภาคธุรกิจการเงินและเทคโนโลยี อาทิ Visa, Mastercard, PayPal รวมไปถึงเจ้าของบริการด้าน Lifestyle อาทิ Spotify, Uber, eBay, Booking โดยสมาชิกจะได้รับ

ผลตอบแทนจากการบริหารกองทุนสำรองของ Libra ในรูปแบบของการปันผล ทั้งนี้ คาดว่า Libra Association จะมีสมาชิกเพิ่มเป็น 100 รายในช่วงครึ่งแรกของปี 2563 ซึ่งหากในอนาคตมีการจับมือกับพันธมิตรรายใหญ่ ๆ ที่ให้บริการทางการเงินแก่ผู้คนจำนวนมากเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ก็สะท้อนให้เห็นว่าเหรียญ Libra จะเข้ามาเป็นสกุลเงินที่ใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ไม่ยาก

เข้าถึงง่าย และรวดเร็ว

ความน่าสนใจอีกอย่างหนึ่งของ Libra คือการเป็นระบบโครงสร้างทางการเงินที่คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะคนที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินจากระบบสถาบันการเงินในปัจจุบัน เนื่องจากค่าธรรมเนียมที่สูงและอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ เชื่อว่าการนำเอาเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้กับธุรกรรมของ Libra จะส่งผลให้ค่าธรรมเนียมลดลงมาก และสามารถทำได้อย่างรวดเร็ว โดยทาง Libra กำหนดไว้เบื้องต้นที่ 1,000 ธุรกรรมต่อ 1 วินาที ซึ่งถือว่ารวดเร็วมากเมื่อเทียบกับ Bitcoin ที่ใช้เวลาถึง 7 วินาทีต่อ 1 ธุรกรรม เนื่องจากต้องได้รับการอนุมัติและจัดบันทึกธุรกรรมจากผู้เล่นทุกราย

นอกจากนี้ ธุรกรรมต่าง ๆ ของ Libra จะทำผ่านกระเป๋าเงินดิจิทัล (e-Wallet) ที่มีชื่อว่า “Calibra” โดยช่วงเริ่มต้นจะเปิดให้ใช้งานผ่านแอปพลิเคชันอย่าง Facebook Messenger และ WhatsApp ในเรื่องนี้ Facebook ได้จัดตั้งบริษัท Calibra แยกออกมาชัดเจนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้งานว่า ข้อมูลของผู้ใช้ Facebook จะไม่เข้ามาปะปนกับข้อมูลการเงินของ Calibra

เมื่อมองจากมุมมองของผู้บริโภค Libra จึงมีแนวโน้มที่จะได้รับการตอบรับอย่างรวดเร็ว เพราะการใช้งานที่ง่าย ผ่านแอปพลิเคชันที่เราคุ้นเคย ค่าธรรมเนียมต่ำ และใช้ได้ทั่วโลก

ก้าวที่สะดุดของ Libra

ถึงแม้ Libra จะมีเจตนาอันดีที่พยายามเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการเงินให้กับคนทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของหน่วยงานความมั่นคงของชาติและหน่วยงานกำกับดูแล Libra ยังมีอีกหลายมิติที่ต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วน โดยเมื่อไม่นานมานี้ สภาคองเกรสของสหรัฐอเมริกาได้ส่งหนังสือถึง Facebook เพื่อขอให้หยุดพัฒนา Libra และ Calibra ชั่วคราว จนกว่าหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องจะตรวจสอบผลกระทบและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบการเงินโลก โดยให้เหตุผลว่าเอกสาร Whitepaper ของ Libra ยังขาดรายละเอียดที่สำคัญอีกมากที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการกำกับดูแล บวกกับปัญหาความน่าเชื่อถือของ Facebook ในช่วงที่ผ่านมาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล อีกทั้ง Calibra อาจกลายเป็นพื้นที่สำหรับการฟอกเงินและการทำผิดกฎหมายอื่น ๆ ได้

ท่าทีของธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ต่อ Libra

• **Federal Reserve - “cannot go forward”**
สนับสนุนการเกิดนวัตกรรมทางการเงิน อย่างไรก็ดี ไม่สนับสนุนการออกใช้ Libra จนกว่าจะมีรายละเอียดของแนวทางการจัดการข้อกังวลด้านกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ชัดเจน รวมไปถึงการฟอกเงิน และนโยบายการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

• **Bank of England - “open mind, not open door”**
ยอมรับประโยชน์ที่จะได้รับ แต่ Libra จะต้องมีความสามารถในการกำกับดูแลและการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีมาตรฐานสูงสุด รวมถึงครอบคลุมเรื่องการฟอกเงินด้วย

• **Banque de France - “open to innovation with firmness on regulation”**
ไม่สนับสนุนการเป็นสกุลเงินของ Libra และเน้นย้ำให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบการต่อต้านการฟอกเงิน การคุ้มครองผู้บริโภค และระเบียบกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

• **Bank of Japan - “keep careful watch”**
มีท่าทีสนับสนุน Libra และอยู่ระหว่างศึกษาผลกระทบต่อบริษัทเศรษฐกิจและการเงินโลก

• **Monetary Authority of Singapore - “not sure yet”**
มีท่าทีสนับสนุน และเล็งเห็นประโยชน์ของ Libra โดยอยู่ระหว่างหารือ Facebook เพื่อทำความเข้าใจกลไกการทำงานและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

• **ธนาคารแห่งประเทศไทย - “รอความชัดเจน”**
จัดตั้งคณะทำงานศึกษา Libra และเงินสกุลดิจิทัลอื่น ๆ เพื่อติดตามพัฒนาการอย่างใกล้ชิด เนื่องจาก Libra ยังไม่มีรายละเอียดชัดเจนในหลายประเด็นสำคัญ เช่น การพิสูจน์ตัวตนของผู้ใช้บริการ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล เสถียรภาพระบบงาน และการดูแลผู้ให้บริการเมื่อเกิดปัญหา ทั้งนี้ ธปท. ในฐานะผู้กำกับดูแล จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบทั้งในเรื่องประโยชน์และความเสี่ยง

